

vlaské hradby zároveň udeřilo a jich dobylo, a jen největší úsilí posádky i tentokrát město před záhubou ochránilo; patnáct tisíc zabitých Turků naplněvalo průlom a příkopy. Nejkrutější byl to den celé hradišské obrany malého, od evropských knížat opuštěného a smrti oddaného zástupu, jenž plných šest měsíců návalu statisíce vítězného Suleimana vzdoroval, a teprva když vojenských zásob nebylo a španělská hradba v rukou nepřátel se nalézala, město sultánu vydal.

Osedlaní mezcí čekali nás u brány, a od průvodčích provázeni jeli jsme po hezké, drobným obláskem dlažené silnici podle vonných zahrad, vinných keřův a hájkův k Hyacinthovému pakorku, od Řekův růžovým hájem (*η Ροδόνη*) zvaného, Turkův nejoblíbenějším místem, kde v hlubokém stíně platanův a fíkův kolem chladného šumného pramene parné hodiny denní tráví. Památný jest to rhodusský ráj. Bylo 2. března. Ve Smyrně ztrávili jsme velmi dešťovou a nepřívětivou zimu; při odjezdě našem stromy tam ještě nepučely, a zde bylo jaro v prvním barevném kouzle. Lehké svěži zeleno bylo na stromy a keře jako naváto, nedávalo ještě stín, a však jsme ho také ještě nepotřebovali, neboť rozkoší bylo, koupati se ve vše oživujícím jasním slunci. Pěkné letníky starých rytířův, kde Řekové nyní bydlí, stojí po stranách cesty v sadech a v révoví; obyvatelé vlídně nás vitali. Našli jsme veselou řeckou společnost okolo studně, při zpěvu a cíteře požívali krmí, a ačkoli jsme naspěch měli, přece pili jsme s nimi kávu a kouřili a noviny jim z hlučného sněmu Athénského vypravovali. Nerádi opustili jsme krásný pahorek a dobrosrdečné lidi, již právě v nejlepší veselosti byli, a malebnými motaninami zahrad jeli jsme na výšinu sv. Mikoláše, kde nejspanilejší výhledka našemu zraku se otevřela v popředí na Rhodus, v pozadí na daleké, modré hory anatolské.

Byli bychom rádi na věž sv. Mikoláše vystoupili, turecká ale stráže bránila nám přistoupiti nestydatými slovy: „*Jasak džauri!*“ (zpátky psi!) Osmanská tato surovost opakuje se všude na Rhoduse, kde cestovatel ani pevnosti aniž jiných památných stavení na všíviti nesmí; i ubozí Řekové musejí při západě slunce krámy a dílny na bazaru opuslti a na předměstích nocovati, a též v pátek za čas mahomedanského modlení nesměj se v městě ukázati. Večer se zatím blížil, a odměrené nam blažené hodiny mijely. Slunce zacházelо za Kum-Bornu, s minaretův zazněl smutný hlas imamův, křesťanství obyvatelé opouštěli pevnost, a my, poslušni jsouce známení kapitána Flanoviče, veslovali jsme ku parní lodi. Kotvice byly vytaženy, a za soumraku lahodné jarní noci plouli jsme k východu vedle vysokých, sněhem pokrytých hor karamanských dále k ostrovu Cypru.

(Pokračování.)

O s t ř e d e k.

(Historicko-topografický nástin.)

Asi půl druhé hodiny severovýchodně od města Benešova, nedaleko staroslovanských někdy hradův Staré Dubé a nynějšího Komorního Hrádku, leží vesnice a statek *Ostředek*, v krajině prosté všelikých kras přírodních, leč co do historické památnosti nikoli prázdné. Sídlitě zde co první známý držitel tvrzi Ostředecké pověstný rytíř Mikuláš čili Mikeš Zoul, kterýž za panování krále Václava IV., z počátku věku patnáctého, neblahé řemeslo loupežných rytířů v okolí jejím provozoval.

Známot vůbec, kterak zvláště v této době bezvládi netoliko v říši panovalo, ale i v našich Čechách veřejná bezpečnost země byla klesla, tak že netřeba šířejí hčili yěci té. Dějiny